

ЛИТЕРАТУРА

1. Литвицев С.В., Нечипоренко В.В. Патогенез боевой психической травмы // Общая патология боевой травмы. - СПб.: Б.и., 1994. - С. 103-111.
2. Миресби Ф.З., Пшеникова М.Г. Адаптация к стрессорным ситуациям и нагрузкам. - м.: Медицина, 1993. 256 с.
3. Никонов В.П., Козловский И. И., Славное С. В. Особенности психической адаптации сотрудников МВД России, несущих службу в районах вооруженных конфликтов (Северо-кавказский регион) // Русский мед. журн. - 1996. - Т. 4, №11. - С. 704-710.

УДК 159.9

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СУГЕСТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ У ВИШІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ МНС УКРАЇНИ

Криштанович Р.М., ЛДУ БЖД
НК – Ткачук Р.Л., к.т.н., доцент кафедри, ЛДУ БЖД

Характерними ознаками процесу пізнання є синергізм мислення і почуття, раціональне та ірраціональне, свідоме та парасвідоме. Існує постійний динамічний зв'язок між обома сферами нашої свідомості. Підсвідоме впливає на вчинки людини, та детермінує її поведінку.

Раціональне використання сугестивних технологій допомагає педагогам розкривати так званий резервний комплекс учня чи студента. Особливість сугестопедії полягає в тому, що вона використовує сугестивні впливи на особистість поза межами гіпнозу, аутотренінгу та м'язової релаксації [1].

В Україні в кінці 80-х років минулого століття академіком АМН Г.М. Ситіним, який розробив методику *словесно-образного емоційно-вольового керування стану людини* (СОЕВКЛ) для використання як в оздоровчих, так і дидактичних цілях. Метод СОЕВКЛ включає формули психокорекції (навіювання), прийоми їх засвоєння, а також використання в різних умовах. Він може бути використаний як для педагогічного навіювання, так і самонавіювання. При цьому, як стверджує Г.М. Ситін, самонавіювання незрівнянно ефективніше в порівнянні з навіюванням. Це пояснюється тим, що самонавіюванням людина може займатися самостійно протягом довгого часу, а педагогічне навіювання здійснюється лише під час навчальних занять [2, 3].

Щоб мати можливість знайти своє місце в житті, студент (курсант) сучасних ВНЗ повинен володіти певними психологічними якостями, які переважно є прихованими:

- гнучко адаптуватися у мінливих життєвих ситуаціях;
- самостійно, критично та професійно мислити;
- уміти бачити та формувати проблему, знаходити шляхи раціонального її вирішення;
- усвідомлювати, де і яким чином здобуті знання можуть бути використані в оточуючій дійсності та професійній діяльності;
- бути здатним генерувати нові ідеї, творчо мислити;
- бути комунікабельним, контактним у різних соціальних групах, уміти працювати в колективі, запобігати та уміти виходити з конфліктних ситуацій.

Сугестивна технологія, як навчання на основі емоційного навіювання в стані неспання, що спричиняє надзапам'ятовування і допомагає студенту (курсанту) розкрити 'себе, свої здібності. Вона передбачає комплексне використання всіх вербальних і невербальних, зовнішніх і внутрішніх засобів сугестії [4]. Реалізація цієї концепції передбачає створення особливих психолого-педагогічних умов навчання людини, встановлення природного середовища довіри, коли студент (курсант) ніби доручає себе викладачеві (інфантілізація). Також використовується двоплановість при подачі нового матеріалу: кожне слово, яке несе самостійне смислове навантаження, супроводжується відповідною інтонацією, жестом, мімікою тощо.

Сугестивна технологія відповідно до педагогічних технологій є засобом психологічного впливу на колектив, який навчається. Цей засіб, керуючись тими чи іншими реакціями чи процесами в організмі людини, викликає ефект розширення пізнавальних і репродуктивних можливостей особистості [4].

Таким чином, викладач виступає у ролі організатора усіх видів діяльності студента. Його професійні уміння повинні бути спрямовані не просто на контроль знань та умінь студентів (курсантів), а й на творчий розвиток. Це значно складніше, ніж традиційна організація навчання, але виконуючи вище перераховані умови викладач досягає набагато кращих результатів у педагогічній діяльності. Навчальний матеріал, який засвоюється студентами (курсантами) сприймається більш цілісно, оскільки засвоєння інформації відбувається на різних рівнях свідомості. А також характерною ознакою застосування сучасних технологій у навчально-виховній практиці є їхне поєднання з яскраво вираженими психотерапевтичними, психогігієнічними і психопрофілактичними ефектами, які мають великі внутрішні резерви свого розвитку.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бендлер Р., Гриндер Д. Паттерны гипнотических техник Милтона Эриксона. – Сыктывкар: ФЛИНТА, 2000. – 184 с.
2. Заика Е.В., Церковный А.А., Церковная М.В. Функциональная асимметрия мозга человека. – Харьков: ХГУ, 1992. – 76 с.
3. Гилликен С. Терапевтические трансы: Руководство по эриксоновской гипнотерапии. –М: КЛАСС, 1997. – 416 с.
4. Ротенберг В. Сновидения, гипноз и деятельность мозга. – М: РОН, 2001. – 256 с.

УДК 159.95

ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ СПРЯМОВАНОСТІ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ

Кухта А.І. НУЦЗУ
НК – Сергієнко Н.П., к.психол.н., доцент, НУЦЗУ

В умовах розвитку гуманістичного ставлення до людини, як центрального суб'єкта різноманітних соціальних процесів неможливо досліджувати особистість без урахування психологічних і соціокультурних особливостей статі (гендеру) [1]. Виходячи з цього дуже актуальним є визначення гендерних особливостей спрямованості особистості.

Спряженість особистості - це сукупність стійких мотивів, поглядів, переконань, потреб і прагнень, орієнтувальних людини на певну поведінку і діяльність, досягнення щодо складних життєвих цілей. Спряженість особистості, таким чином, розуміється як результат наявності стійко домінуючих мотивів поведінки. Можна вважати, що спрямованість особистості є одночасно і результат, і показник наявності стійкості ієрархічної структури мотивів. До спрямованості існують різні підходи. Але для характеристики особистості найбільш суттєве значення має те, які з видів спрямованості займають провідне місце в загальній структурі спонукань людини. Відповідно до цього розрізняють три види спрямованості: колективістську, особисту і ділову [3].

Важливе місце в сучасній психології займає вивчення гендерних аспектів спрямованості особистості. Особливою є проблема спрямованості юнаків та дівчат. Останнім часом гендерні дослідження посили чільне місце в науці (Т.Вороніна, І.Іванова, Л.Смоляр, О. Цокур, Л.Штильова та інші вчені). На думку дослідників, особливий інтерес викликає становлення гендерної самосвідомості, що знаходиться в процесі навчання, виховання та розвитку в закладах освіти.

Об'єктом нашого дослідження є спрямованість особистості [2].

Предметом дослідження є гендерні відмінності спрямованості особистості.

Теоретичною основою цього дослідження стали роботи таких видатних психологів, як Л.С. Виговський, О.М. Леонтьєв, Л.І. Божович, А.В. Петровський, О.Г. Асмолов, Г. Айзенк, Р. Кеттел, Г. Олпорт.

Метою дослідження було:

- 1) визначення гендерних особливостей в юнацькому віці;
- 2) виділення домінуючої спрямованості для кожної групи випробуваних.

Дослідження гендерних особливостей спрямованості в юнацькому віці проводилося на базі НУЦЗУ. Визначалося вирішення ділових проблем, орієнтація на ділову співпрацю.